

POSTANOWIENIE

Dnia 11 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba

na posiedzeniu w trybie art. 535§3 k.p.k.

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2025r.

sprawy **J.S.**

skazanej za czyn z art. 284§1 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie

z dnia 16 września 2024r., sygn. akt V Ka 328/24,

zmieniającego w części wyrok Sądu Rejonowego w Białogardzie

z dnia 5 kwietnia 2024r., sygn. akt VII K 257/23

postanowił:

1. oddalić kasację uznając ją za oczywiście bezzasadną,
2. obciążyć skazaną kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Kasacja wniesiona w niniejszej sprawie jest bezzasadna w stopniu oczywistym.

Na wstępie należy podnieść, że zgodnie z dyspozycją art. 523§1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Ponadto, na podstawie art. 523§2 k.p.k. kasację na korzyść

można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania (ograniczenie to nie dotyczy jedynie kasacji opartej na uchybieniach wymienionych w art. 439 k.p.k.).

Wobec wymierzenia skazanej w niniejszej sprawie kary grzywny, postawienie w kasacji zarzutów wystąpienia bezwzględnych przesłanek odwoławczych określonych w art. 439§1 pkt 1 i 2 k.p.k. przesądziło o jej formalnej dopuszczalności, jednocześnie jednak była ona dopuszczalna tylko w zakresie, w jakim stawiała zarzut wystąpienia tych bezwzględnych przesłanek odwoławczych.

Dodatkowego podkreślenia wymaga, że „uzupełnienie kasacji”, poza tym, że zawiera zarzuty rażącego naruszenia prawa, które – z przyczyn wskazanych wyżej – nie są dopuszczalne w zaistniałym układzie procesowym, to złożone zostało osobiście przez skazaną, co z kolei stanowi naruszenie art. 526§2 k.p.k.

Przechodząc do meritum poruszonej w kasacji problematyki, uchybienie o randze bezwzględnej przyczyny odwoławczej opisanej w art. 439§1 pkt 2 k.p.k. miało, zdaniem autorki kasacji, polegać na wydaniu wyroku przez Sąd II instancji „przez sędziego w osobie X. Y., powołanej przez Krajową Radę Sądownictwa utworzoną w trybie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa (dalej: KRS) oraz niektórych innych ustaw, co w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 6 października 2021r., doprowadziło do wydania wyroku w warunkach nieważności postępowania”.

W uzasadnieniu kasacji obrońca, odnosząc się do okoliczności przywołanych w uchwale Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z dnia [...] 2021 r., wskazała na wątpliwości, jakie budzi fakt, że w głosowaniu nad nominacją sędzi X. Y. przez Kolegium Sądu Okręgowego w Koszalinie „brali udział tzw. „neosędziowie”, którzy obecnie nie pełnią już urzędu prezesów Sądu”, a którzy „podpisali tzw. listę P.”, jak również niewskazanie w treści uchwały nominacyjnej jakie uwagi do opinii wniósł dwukrotnie kontrkandydat na to stanowisko i jak zostały przez KRS rozstrzygnięte, a także niezrozumiałe uznanie przez KRS, że kandydatka ta posiadała wyższe kwalifikacje oraz doświadczenie w orzekaniu od kontrkandydatki, co tylko pogłębia wątpliwości i potwierdza naruszenie zasady bezstronności i niezawisłości.

W ocenie autorki kasacji potwierdzeniem tych wątpliwości jest fakt, że skazana nie została pouczona, w zawiadomieniu o rozprawie, o swoim prawie do zainicjowania „przeprowadzenia testu niezawisłości w związku z powołaniem Sędzi przez neo-KRS, a z którego to prawa skorzystałaby”.

Odnosząc się do tak sformułowanego i uzasadnionego zarzutu stwierdzić trzeba, że nie można przypisać mu cechy zasadności.

W niniejszej sprawie odwołać należy się przede wszystkim do uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022r., sygn. akt I KZP 2/22. W tezie 2 tej uchwały Sąd Najwyższy stwierdził, że *„brak podstaw do przyjęcia a priori, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439§1 pkt 2 k.p.k. Taka sytuacja zachodzi jedynie w stosunku do sędziów Sądu Najwyższego, którzy otrzymali nominację w takich warunkach”*.

Z powyższej uchwały nie wynika zatem, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po dniu 17 stycznia 2018r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem był nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439§1 pkt 2 k.p.k. Sytuacja taka wymaga przeprowadzenia testu bezstronności.

Nie ulega wątpliwości, że oceny obrony dotyczące samej Krajowej Rady Sądownictwa są w dużej mierze trafione. Niemniej jednak w uzasadnieniu kasacji zabrakło rozważań dotyczących bezpośrednio Sędzi, której udział w rozpoznaniu sprawy budził wątpliwości. Niewystarczającym jest bowiem stwierdzenie o nieuzasadnionym, mniej przychylnym podejściu KRS do kontrkandydatki, czy poczynienie uwag na temat okoliczności pobocznych i niejako niezależnych od Sędzi. Merytoryczna ocena jej jako kandydatki na urząd sędziego sądu wyższej instancji i porównanie z kontrkandydatką nie rażą dowolnością – w istocie, obiektywnie patrząc na przebieg poszczególnych karier zawodowych, sędzia X. Y. wyróżnia się pod względem dłuższego stażu orzeczniczego oraz długoletnim okresem pełnienia stanowiska funkcyjnego.

Choć w istocie z treści uchwały nie wynika, jakie uwagi do swojej oceny złożyła X.1 Y.1, to jednak zostały one uwzględnione przez KRS, zaś kandydatka została poddana ponownej ocenie.

Co się zaś tyczy objęcia w stosownie krótkim czasie po powołaniu sędzi X. Y. na urząd Sędziego Sądu Okręgowego funkcji Przewodniczącego Wydziału, stwierdzić należy, że brak jest dostatecznych danych uprawniających do stwierdzenia, że doszło do tego w wyniku nagłego przyspieszenia jej kariery zawodowej w wyniku powiązań politycznych, tym bardziej, że nie wskazują na to żadne inne okoliczności. Jak już podano, Sędzia ta posiadała wieloletnie doświadczenie w wykonywaniu podobnej funkcji w Sądzie Rejonowym i zarówno ta okoliczność, jak też również szereg innych mogło determinować powołanie ją na to stanowisko.

Podsumowując, zebrane dane osobowe nie dają jednoznacznych podstaw do uznania, że powołanie sędzi X. Y. na urząd sędziowski w sądzie wyższej instancji wynikało z nagłego i nieuzasadnionego przyspieszenia jej kariery w ostatnich latach. Nie sposób też w sposób kategoriyczny stwierdzić, że jej kwalifikacje zawodowe znacząco odbiegały od kwalifikacji kandydatki, która nie została rekomendowana Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.

Uznać tym samym należy, że w uzasadnieniu kasacji nie podniesiono okoliczności, które dostarczyłyby przekonujących argumentów za przyjęciem, że wskazana w zarzucie Sędzia nie powinna brać udziału w omawianej sprawie ze względu na wątpliwości co do jej bezstronności. Zarzut wystąpienia w sprawie bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439§1 pkt 2 k.p.k. nie zasługiwał więc na uwzględnienie.

Odnosnie do drugiego z podniesionych zarzutów, a mianowicie wystąpienia w sprawie bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439§1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 40§1 pkt 7 k.p.k., również ten należy uznać za nietrafiony. Uchybienie opisane w zarzucie miało polegać na wydaniu wyroku w postępowaniu przed Sądem II instancji przez sędziego podlegającego wyłączeniu z mocy ustawy. Podstawą wyłączenia sędziego miało być to, że rozpoznawała ona zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w Białogardzie z dnia 13 czerwca 2024 r., wydane w sprawie VII W 159/24, w przedmiocie odmowy wszczęcia postępowania

o czyn z art. 107 k.w. przeciwko J.S. oraz M.S. I tak, postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2024 r., sygn. akt V Kz 257/24, na dwa tygodnie przed rozpoznaniem niniejszej sprawy, wydała ona postanowienie o przekazaniu sprawy wykroczeniowej do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Białogardzie. Skarżąca zwróciła uwagę, że sprawa o wykroczenie oraz sprawa o przestępstwo z art. 284§1 k.k. były powiązane podmiotowo, zaś Sędzia orzekająca w sprawie niewątpliwie miała świadomość istniejącego pomiędzy stronami konfliktu oraz istotną wiedzę o tej sprawie ze sprawy V Kz 257/24 i tym samym wyrobiony pogląd o oskarżonej.

W tej przestrzeni należy przede wszystkim jednak zwrócić uwagę na to, że art. 40§1 pkt 7 k.p.k., stanowi, że sędzia jest z mocy prawa wyłączony od udziału w sprawie jeżeli brał udział w wydaniu orzeczenia, które zostało uchylone. Z taką sytuacją nie mamy do czynienia w niniejszym postępowaniu, bowiem, po pierwsze, postępowania o wykroczenie, wbrew opinii obrony, nie można potraktować jako „incydentalnego” postępowania w sprawie głównej, którą, w tym wypadku miało by być postępowanie o przywłaszczenie – są to dwa niezależne postępowania o różne czyny, po drugie zaś, nie jest spełniona przesłanka brania przez sędziego udziału w wydaniu orzeczenia, które zostało uchylone – wszak to sędzia X. Y. zasiadała w składzie Sądu, który uchylił orzeczenie, nie odwrotnie – tj. to nie orzeczenie wydane przez sąd w składzie którego zasiadała wspomniana Sędzia – zostało uchylone.

W przypadku, gdy oskarżona miała wątpliwości co do bezstronności Sędzi, winna w pierwszej kolejności złożyć wniosek w trybie art. 41§1 k.p.k.

Konkludując, w przedmiotowym postępowaniu nie zaistniała także przesłanka określona w art. 439§1 pkt 1 k.p.k.

Konsekwencją powyższych wniosków było uznanie kasacji za bezzasadną w stopniu oczywistym.

Skazaną obciążono kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego, nie znajdując podstaw do zwolnienia od ich ponoszenia.

[WB]

[r.g.]

